N°. 3659. 18[illegible]

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon Droit.

Dit blad verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5.00; voor de buitensteden franko p. p. *f* 6.00.
Brieven, Gelden, enz. FRANKO te adresseeren aan „het Bureau van DE TIJD."

DINGSDAG [illegible]

Advertentiën van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters berekent men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 16 Mei.

De bladen, uit onze Oost-Indische bezittingen ontvangen, brengen de heugelijke tijding van de zegepraal der Nederlandsche wapenen op Boni.

De bijzonderheden van deze expeditie zal men onder het nieuws aantreffen.

In de tegenwoordige omstandigheden is de aanspraak, waarmede de Prins-regent verleden Zaturdag de zitting van den Pruissischen Landdag heeft gesloten, van hoog gewigt. Immers, het hangt in zeker opzigt van Pruissen af, of de oorlog in Italië zich, zoo als men zegt, zal lokalizeren, dat is, of de Bond Oostenrijk voorloopig aan zijn lot zal overlaten, dan wel of er een algemeene oorlog uit geboren zal worden. De stemming in gansch Duitschland, bij de bevolking zoowel als bij het leger, is eene verklaard oorlogzuchtige. Hannover en andere noordelijke Staten hebben door hun houding en voorstellen op den Bondsdag bewezen, dat zij niet minder dan de Zuidduitsche landen, welke min of meer onder Oostenrijkschen invloed staan, geneigd zijn om tegen Frankrijk het zwaard te trekken. De Prins-regent van Pruissen spant alle pogingen in om de nationale opgewondenheid tot kalmte en bezadigdheid te stemmen, doch zonder te slagen. De openbare meening verheft zich luide in gansch Duitschland. Zoowel op den Bondsdag, in de beide Huizen der vertegenwoordiging, in de manifestatiën der bevolking, als in den geest des legers heeft de Pruissische regering ondervonden, dat haar voorzigtige en afwachtende houding niet strookte met den duidelijk openbaar en overal uitgesproken nationalen wensch. De aanspraken en proklamatiën van Keizer Napoleon, die aan den eersten Bonaparte herinneren, hebben in alle Duitsche landen de oude verbittering tegen Frankrijk, en vooral tegen het Napoleontische Frankrijk doen herleven, en alle pogingen om de daardoor voortgebragte opgewondenheid te sussen, zijn olie in het vuur. Hierbij komt nog, dat de Duitsche legers, en bijzonder dat van Pruissen, niet enkel uit jongelingen bestaan, maar voor een goed deel uit huisvaders zijn zamengesteld, die, sedert de *Kriegsbereitschaft*, hunne vrouw en kinderen aan de wisselvalligheden van het lot moesten overlaten. Deze zijn het, die het onstuimigst om den oorlog vragen. Zij staan met weerzin in de gelederen af te wachten wat er in Italië gebeuren zal, terwijl hun gezin, gedurende dien tijd, door hun afwezigheid aan gebrek ten prooi is. Van daar hun ongeduld om een strijd te beginnen, die, meenen zij, aan den tegenwoordigen toestand spoedig een einde maken zou. Zeker is 't dat een bevel om den degen over te trekken, thans in Pruissen en door Duitschland met algemeene nationale geestdrift zou begroet worden.

De Pruisische Regering geraakt hierdoor in een onaangenamen toestand. Aan den eenen kant dringen haar het leger, het volk, en krachtige stemmen in de Staatsligchamen ten oorlog, aan den anderen kant doet de proklamatie van Koningin Viktoria duidelijk zien dat vooralsnog het zwaard van Engeland niet naast haar strijden zal, en boezemt de houding van Rusland haar vrees in. De zending van den Oostenrijkschen staatsman Caroly naar St.-Petersburg, waar hij in last scheen te hebben van Keizer Alexander een verklaring uit te lokken tot onvoorwaardelijke onzijdigheid, is, volgens de Fransche bladen, geheel mislukt. Het Russische kabinet zou geantwoord hebben, dat de houding van den Duitschen Bond de zijne bepalen zou. Als dit inderdaad het geval is, zal het zeker niet onverklaarbaar zijn dat Pruissen den Bond zoude doen terugdeinzen voor een oorlog, waarin het, in plaats van een, twee magtige vijanden zou kunnen ontmoeten.

Intusschen, hoewel de Prins-regent in zijn rede tot den Landdag geen enkel woord zegt, dat een spoedige oorlogsverklaring kan doen voorzien, toch laat de geheele toon dezer aanspraak doorschemeren dat hij weinig hoop heeft nog lang den vrede te zullen kunnen bewaren. Van gewapende onzijdigheid is geen sprake meer, zeer uitdrukkelijk daarentegen van het Europeesch evenwigt en van de handhaving van den bestaanden regtstoestand in Europa, dat hier wel beteekenen zal, de handhaving der Weener verdragen van 1815.

Ziehier de zinsneden der rede van den Prins-regent, die op den oorlog betrekking hebben:

„De oorlog, welke de krachtige en loyale pogingen mijner regering te vergeefs trachtten te verhoeden, is in Italië uitgebroken. Het gewigtige van dien toestand maakte de oorlogsvaardigheid van het leger noodzakelijk. Deze moest ook tot de Marine worden uitgestrekt, tot welker verdere ontwikkeling gij de noodige middelen hebt aangewezen. De eensgezindheid, waarmede gij de groote sommen bewilligd hebt, welke in geval der mobielverklaring des gezamenlijken legers noodig zijn, is een nieuw bewijs dat de vaderlandslievende stemming des lands bewaard gebleven is. Ontvangt daarvoor mijn warmsten dank.

„De natie is bij uwe bereidwilligheid niet teruggebleven. De gezamenlijke rezerven en de manschappen van de landweer zijn met opgewektheid (*freudig*) onder de wapens getreden. De houding en de geest des legers vervullen mij, wat ook de toekomst moge aanbrengen, met vast vertrouwen. Als het vaderland roept zal het leger, ik weet het, niet achterblijven bij den krijgsroem der vaderen.

„Mijne heeren! Pruissen heeft besloten de grondslagen van den Europeeschen regtstoestand, het Europeesche evenwigt te behoeden. Het is zijn regt en zijn pligt voor de zekerheid, de verdediging en de nationale belangen van Duitschland op te treden. De bescherming dezer belangen zal het niet uit zijne hand geven. Pruissen verwacht dat alle Duitsche bondgenooten hem bij de oplossing dezer zaak krachtig ter zijde staan, en zijn bereidvaardigheid [illegible] voor het gemeenschappelijk vaderland op te treden, met vertrouwen zullen beantwoorden.

„Het is een ernstig oogenblik, mijne heeren, waarop ik u naar uwe haardsteden doe terugkeeren. Moge de Almagtige zijn beschermende hand over het dierbaar vaderland uitstrekken [illegible] Hij onze wenschen voor onzen geliefden Koning [illegible]er verhooren."

Met de voorgenomen peilingen langs de kust van af Texel tot den Hoek van Holland was reeds een begin gemaakt, doch ze zijn, ten gevolge van den te sterken wind moeten worden gestaakt. Het blijkt thans, dat de peilingen in geen verband staan met den aanleg van de geprojekteerde haven te Scheveningen, maar dat ze geschieden op last van het goevernement, ten einde eene naauwkeurige zeekaart van de kust in het belang van den handel te vervaardigen. Deze gewigtige werkzaamheden zijn opgedragen aan den hydrograaf onzer zeegaten, den luit.-ter-zee 1e kl. Blommendal, door wien de opnemingen worden bestuurd van af den Hoek van Holland tot Katwijk; terwijl door den heer hoofdingenieur van den waterstaat in Noord-Holland en den opzigter van de loodsdienst te Egmond-aan-Zee langs het overige gedeelte van de kust tot Texel de peilingen zullen worden bewerkstelligd.

De Oostenrijksche konsul te Rotterdam heeft de belanghebbenden gewaarschuwd voor valsche Obligatiën Oostenrijksche Metallieken, die, zoo als ter zijner kennis gekomen is, te Londen vervaardigd zijn, en die men waarschijnlijk trachten zal, ook hier te lande in omloop te brengen.

EERSTE KAMER.

Zitting van Zaturdag, 14 Mei.

In deze zitting heeft de mededeeling plaats gehad van de benoeming der kommissiën van rapporteurs over de wetsontwerpen houdende verbod tot uit- en doorvoer van paarden en tot verhooging van de hoofdstukken VIII en X der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1859. De voorzitter heeft daarop voorgesteld om de beraadslaging over die wetsontwerpen te doen plaats hebben op aanstaanden Maandag, des voormiddags ten elf ure. Op voorstel van den heer Cremers is evenwel, met 26 tegen éene stem, die van den heer van Rijckevorsel, besloten om onmiddellijk tot de behandeling der genoemde ontwerpen van wet over te gaan.

De Kamer heeft daarop na eene beraadslaging, waaraan hebben deel genomen de heeren van Andringa, de Kempenaer, van Beeck Vollenhoven en de minister van Financiën, het wetsontwerp betreffende den uit- en doorvoer van paarden met 26 tegen éene stem, die van den heer de Villers de Pité, goedgekeurd.

Bij de behandeling van het wetsontwerp tot verhooging van hoofdstuk VIII der loopende Staatsbegrooting, is het woord gevoerd door den heer van Rijckevorsel en den minister van Marine, waarna dit ontwerp, als ook dat tot verhooging van het Xde hoofdstuk der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1859, met algemeene (27) stemmen werd aangenomen.

De heer d'Ablaing van Giessenburg heeft, ingevolge art. 72 van het reglement van orde aan de Vergadering medegedeeld, dat hij, uithoofde van zijn ver gevorderden leeftijd, zijn ontslag neemt als lid van de Eerste Kamer der Staten-Generaal. De Vergadering heeft besloten om van dat ontslag kennis te geven aan den heer minister van Binnenlandsche Zaken.

Daarna is de Kamer tot nadere, welligt spoedige bijeenroeping gescheiden.

HOORN, 14 Mei. Hoogste graanprijzen. Gerst *f* 5,75; Haver *f* 5,25; Bruine boonen *f* 11,50; Graauwe Erwten *f* 16; Vale dito *f* 15; Witte (groote) dito *f* 10; Boter per Ned. ℔ *f* 1; Kippen a *f* 0,50; Kipeijeren a *f* 2,30 per 100 stuks; Eendeijeren a *f* 2,40 per 100 stuks.

LEIDEN, 13 en 14 Mei. Boter: 1ste kwal. *f* 1,02½ a *f* 1,12½; 2de kwal. *f* 0,90 a *f* 1 per Ned. ℔.

ALKMAAR, 14 Mei. Ter kaasmarkt van gisteren zijn aangevoerd: 243 stapels kaas, wegende te zamen 47,123 Ned. ℔. De prijs was: kleine hooikaas *f* 24,50; dito middelb. *f* 23; dito kommissie *f* 22; per 50 N. ℔.

Heden werden aangevoerd 7 paarden, 31 koeijen, 602 schapen, 785 lammeren, 80 magere varkens en 360 biggen.

BATAVIA, 24 Maart.

Zegepraal der Nederlanders op Boni.

In den avond van 15 Maart ontving de goeverneur-generaal een telegrafiesch berigt van den vice-prezident van den raad van Nederlandsch Indië, kommissaris voor Celebes en onderhoorigheden, van den volgenden inhoud:

Reede Padjoa, 7 Maart 1859.

„28 Februarij. Boni genomen en verbrand. Vijftien dooden en gekwetsten, daaronder geen officier. De vijand overal met zwaar verlies verjaagd en niet meer gezien.

1 Maart. Troepen terug te Badjoa. Veel kampongs verbrand.

Heden een gedeelte der magt naar de Pantjala. Uitslag nog niet bekend.

De versterking te Badjoa vordert goed. De overige operatiën hangen van de voltooijing daarvan af.

De Koningin en Hadat worden gezegd te Pasempa te zijn."

Deze door onze dappere krijgsmagt behaalde roemrijke zege is door een saluut van de citadel van Weltevreden begroet en den volke bekend gemaakt. —

De *Javasche-Courant* van 25 Maart deelt daaromtrent het volgende mede: Aanvankelijk was bepaald dat op den 23n Februarij tegen die hoofdplaats zou worden opgerukt, aanhoudende slagregens maakten het overigens toch reeds moeijelijke terrein geheel onbruikbaar. Op den 28n daaraanvolgende waren evenwel weder en terrein in die mate verbeterd, dat een snelle beweging tegen de hoofdplaats uitvoerlijk en doeltreffend geacht werd, waartoe de troepen dan ook zoo ligt mogelijk werden uitgerust. De weg naar de hoofdplaats werd gekozen, langs het terrein, waar de verkenning op den 16n Februarij had plaats gehad, ook omdat aldaar op den linker flank eene groote opene vlakte was en de vijand ons vermoedelijk in die rigting niet verwachtte. Wel was het doortrekken van de maïsvelden zeer bezwarend [illegible] voor de kavalerie en artillerie, doch onoverkomelijk [illegible] die bezwaren niet, terwijl de hoogte der stengen niet verhinderde dat de kommandant het gezigt op de daarin opgestelde troepen behield. Deze omtrekking van den vijand gelukte volkomen. Wel ontmoette men een hevigen tegenstand van achter opgeworpene traversen en in boomen verborgen vijanden en toegesnelde ruiterscharen, doch de elders opgestelde hoofdmagt der Bonieren was door onze beweging zoodanig verrast, dat zij niet bij magte was om op het juiste oogenblik in haar geheel

aan den strijd deel te nemen. Dit bleek ten duidelijkste bij het deboucheren in de vóór Boni gelegene vlakte, waar aanstonds talrijke drommen ruiterij en voetvolk langs den grooten weg aanrukten en stelling namen op onzen regter flank.

De krachtige houding onzer troepen en ook het vuur onzer artillerie, waarvan zoowel de kartets- als kogelschoten voortreffelijk werkten, deden echter den vijand wankelen en weldra op alle punten op de vlugt slaan in de rigting van de hoofdstad.

Het was toen ongeveer 11 en een half uur en daar de vlakte van vijanden gezuiverd was, werd onverwijld tot den aanval op de hoofdplaats overgegaan.

In de veronderstelling, dat deze goed versterkt was en door een beduidend aantal troepen zoude verdedigd worden, werden verkenning en aanval daarnaar geregeld. Echter bleek het al ras, dat de schrik de bevolking had doen vlugten, zoodat de hoofdplaats bij de nadering onzer troepen niet verder verdedigd werd, terwijl ook de koningin met de rijksgrooten die plaats reeds verlaten had.

Alsnu werden hoofdplaats en aangrenzende kampongs verbrand. In den namiddag werd digt onder Boni het bivouac betrokken, ten einde den vijand de gelegenheid te geven tot onderhandelen, maar tevens om zelfs den schijn te vermijden, dat de onzen hem in den nacht in het open veld zouden duchten.

Er heeft evenwel noch toenadering noch aanval van zijne zijde plaats gehad; en daar de wijze, waarop de troepen voor dezen togt uitgerust waren, geene lange afwezigheid van het hoofdkwartier wenschelijk maakte, en ook geen nut werd gezien in het behoud van de stelling, bij het vernietigde Boni, werd de terugmarsch naar Badjoa aangenomen, na alvorens nog eene verkenning door de geheele omstreek en in de vlakte gedaan te hebben, zonder iets meer van den vijand te hebben gezien.

Op den terugmarsch werden de kampongs tusschen Boni en Badjoa, uit welke onze troepen vroeger waren bestookt, in de asch gelegd, zoodat Boni met regt kan gezegd worden een gevoelige tuchtiging te hebben ondergaan.

Aan onze zijde bekwamen wij slechts een vijftiental dooden en gekwetsten; de verliezen van den vijand moeten daarentegen beduidend grooter geweest zijn.

Op 7 Maart rukte eene kolonne onder bevel van den luit.-kol. Bronsveld van Hulten naar de Pantjola-rivier, waar men eenige nog door den vijand bezette kampongs had aangetroffen. De zware rook, welke men bij het afzenden der laatste berigten, in die rigting zag opgaan, deden veronderstellen, dat het doel der zending van die kolonne ook reeds was bereikt.

De voltooijing der versterkingswerken te Badjoa, waaraan met kracht voort gearbeid werd, hield overigens de expeditionaire magt onledig.

In de gouvernementslanden was de bevolking rustig hetgeen eene groote tegenstelling oplevert met 1825, toen alles vlugtte, en men de velden onbebouwd en de tuinen en erven ledig liet. De tot observatie in de Noorder distrikten geplaatste mobile kolonne, onder bevel van den majoor Ardesch, heeft het voor haar gereed gemaakte kampement te Paser Tjamba na zeer vermoeijende marschen bereikt, en onderzoekt de omliggende landstreken, waar echter de meest gewenschte rust heerscht.

De berigten, welke uit het binnenland van Boni te Makkasser zijn ontvangen, luiden, dat Boni niet in gebreke is gebleven zich tot tegenweer, voor te bereiden en ook door het zenden van boodschappen allerwege heeft getracht deel te doen nemen aan den strijd, waaraan echter men de kleur gegeven, en waarvoor elke onderhoorige vorst tot eeds gesteld werd; dat in het gevecht van den 19den Februarij nabij Laoua gesneuveld zouden zijn Daëng Pawalang, zoon van wijlen Aroe Manpoe, met ongeveer 50 der zijnen; dat zoowel in dezen strijd, als in andere gevechten worden gezegd gesneuveld te zijn Aroe Lampoko van Soping, Daeng Masésé benevens 9 prinsen, neven der Koningin van Boni, met een groot aantal Bonieren, welk aantal in dat treffen wordt opgegeven meer dan 200 dooden te hebben bedragen; dat bij gelegenheid van een dezer gevechten Datoe Samito met den zoon der koningin van Boni in gevaar moeten hebben verkeerd van in handen onzer troepen te vallen, toen Lapawawoi, zoon van Aroe Palakka hen daaruit verloste; dat deze beschamend gemaakt door de verdenking op zijnen vader rustende, van de Nederlanders te zijn toegedaan, bij die gelegenheid zich door buitengewonen moed zoude hebben onderscheiden; dat de verwoesting door ons geschut aangerigt, vreeselijk werd genoemd, als verdorzakende een verlies van 10 à 20 man bij elk schot; dat hierdoor het vertrouwen op eigene krachten begon te wankelen en plaats maakte voor vrees voor onze wapenen; dat de Koningin met hare hofhouding zich op den 20sten Februarij binnen de hoofdplaats bevond, maar reisvaardig was om naar Pasempa terug te trekken, dat men tot hardnekkige tegenstand besloten scheen, maar dat gebrek aan voedingsmiddelen zich begon te doen gevoelen.

Deze berigten vermelden voorts de opkomst binnen Boni van de volgende strijdkrachten: de wapenhebbende prins Badjoeng Pongaé, met 5 vaandels, ieder 500 à 1000 man sterk; drie vorsten van Loewoe met hunne troepen; Ambona Salenké met een groot aantal sopingers; Doeloeng Lamoeroe en Datoe Baringan te Batoeé (Boni), Datoe Bengo, Aroe Tjakelan en Aroe Batjoeé te Tjapeang Limae (grens tusschen de Bonische landen en Malawa) berg-regentschap der Noorder distrikten.

Wijders, dat na de verwonding van Ambona Selenké Aroe Seenkang alle troepen van Soping heeft opgeroepen, om met de rijks ornamenten ter hulpe van Boni te snellen.

De vorst van Sanraboni heeft per brief zijne goede diensten aangeboden, voor de expeditie tegen Boni. Eveneens is Datoe Baka, generaal der vorstin van Tanette, in persoon bij den goeverneur van Makasser verschenen om met betrekking tot de expeditie tegen Boni diens bevelen te verzoeken.

In een partikulier schrijven vinden wij nog het volgende:

„De inname van Boni kostte van onzen kant weinig verliezen, doordien de vijand bij het naderen der onzen de stad ontruimd had en naar het gebergte vlugtte. Men is thans bezig de Koningin en haren rijksraad, die zich ook in de bergen verschuilen, te achtervolgen. De Boniërs verloren in dit gevecht en in de vorige verscheidene hunner aanzienlijkste opperhoofden; er moet dan ook eene groote mismoedigheid onder hen heerschen. Men wil weten dat het in den beginne niet aannemen onzer vredesvoorwaarden door de Koningin geschied is tegen den zin der rijksgrooten. Deze omstandigheid, gepaard aan de geledene verliezen, zoude eene spoedige onderwerping wel ten gevolge kunnen hebben, ofschoon men in geen geval toch verwacht, dat de zaak in de eerste twee maanden geheel zal afgeloopen zijn. De onzen zijn thans druk bezig met zich aan de monding der Tjenrana-rivier, te Badjoa en te Boni te versterken.

„In de Palembangsche binnenlanden verkeeren de zaken nog in denzelfden toestand. De vijand begint echter gebrek aan alles te ondervinden, en daar dezer dagen een detachement suppletie-troepen derwaarts vertrokken is, mogen wij met reden van de dapperheid en het beleid onzer troepen verwachten, dat de staat van zaken, aldaar spoedig eene gewenschte wending zal nemen."

— Voorts deelt de *Javasche Ct.* nog onderstaande bijzonderheden mede, nopens een togt tegen eenige kwaadwilligen in het Sintangsche (Wester-Afdeeling van Borneo).

Nadat een elftal moorden in de onmiddellijke nabijheid onzer vesting, den resident overtuigd hadden, dat de overmoed der kwaadwilligen in geenen deele was afgenomen, rukte hij den 15n Februarij aan het hoofd eener kolonne, uit 4 officieren, 150 man en een groot aantal koelies bestaande, naar Sintang op.

In vijf dagen kwam men met roei-vaartuigen langs de Melawi-rivier te Soengi-pinang, van waar de togt over land werd voortgezet.

Een officier en 25 man werden te Soengi-pinang achtergelaten.

Een vijftigtal dajaks, onder den assistent-resident van Sintang, diende om het terrein, dat te doorloopen was, zoo veel mogelijk open te kappen, bruggen te slaan, enz. enz.

Op den eersten dag bereikte de kolonne, na eenen marsch van 11 uren, ongemoeid Soengi-Mau, den 2n dag de dajaksche kampong Ondouw, zonder vijandelijke ontmoetingen.

Op het bivovac van den tweeden dag werd de kolonne echter uit de omliggende bosschen beschoten en bij het oprukken in den morgen van den derden dag, aanhoudend van de heuveltoppen, uit boomen, van achter struiken en andere bedekte plaatsen, door den vijand bestookt; ranjoes waren in menigte op den weg geplant.

Bij de kampong Klamboe hield de vijand stand; toen echter deze kampong door de voorhoede onder den 1sten luitenant Conrad bestormd werd, koos hij spoedig het hazenpad, waarna de kolonne stelling nam in de vijandelijke versterkte plaats en den vijand vervolgde.

Des anderen daags rukte de kolonne verder voort.

Vrees der gidsen deed de kolonne afdwalen hetgeen haar zeer vermoeide. Tegen 1 uur nam zij eenige rust op eenen vrij steilen heuvel.

De vijand begon haar op nieuw van een nabijgelegen heuvel te beschieten, van waar echter een gelukkige granaatworp hem spoedig naar zijne versterkte woningen verdreef. Deze werden nu en tirailleur genaderd, en vervolgens door een gedeelte der voorhoede onder den 2den luitenant-adjudant Luijmes stormenderhand ingenomen.

Weinige oogenblikken daarna bezweek den 1ste luitenant Fricke, tengevolge van vermoeijenis en uitputting.

Het bleek toen, dat de kolonne minstens nog twee dagen van Lempah verwijderd was en dat geen der gidsen den weg naar Sedaga, de verblijfplaats der Pangerans Anom en Moedah, kende.

Vermits de helft der medegenomene levensmiddelen was verbruikt en de gekwetsten dringend verzorging vereischten, was een verder doordringen in de wildernissen ongeraden.

Van de militairen sneuvelde een inlandsch fuselier en werden dertien gewond; bovendien werd een dajaksche koeli doodgeschoten en eenigen gekwetst.

De telegraaf van heden meldt het volgende:

PARIJS, 16 Mei. De *Moniteur* bevat een telegram uit Alessandria van gisteren, waaruit blijkt, dat de Keizer zich nog in die stad bevindt en er zijn hoofdkwartier heeft gevestigd. Prins Napoleon is te Genua gebleven on zijn legerkorps te organiseren waarvan een gedeelte uit Afrika wordt verwacht. Men denkt dat dit korps, welks bestemming nog niet bekend is, binnen acht dagen gereed zal zijn om te velde te trekken.

LONDEN, 16 Mei. De *Morning Herald* meldt, dat Engeland het Toskaansche bewind niet heeft erkend, omdat te Londen geen officieel berigt van de verandering der Regering in het groothertogdom was ontvangen en Toskane niet onafhankelijk, maar aan Sardinië onderworpen is.

Volgens berigt uit Amerika is een nieuwe poging der flibustiers tegen Kuba mislukt.

— Het stoomschip *Saxonia* is van New-York, aankomen met 92,600 doll.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS 14 Mei. Nu ten gevolge van des Keizers komst te Genua het opperbevel over het Fransche leger, waarin tot hiertoe geen genoegzame eenheid bestond, in diens handen is overgegaan, verwacht men spoedig belangrijke tijdingen van het oorlogstooneel. Inmiddels verneemt men van daar, dat de zamentrekking der Oostenrijksche strijdkrachten onafgebroken wordt voortgezet, en behalve Vercelli de geheele linkeroever der Sesia door den vijand is ontruimd en, tusschen die rivier en de Ticino, ten zuiden tegen den Po steunende, geëchelonneerd zijn. Den 13n deden eenige korpsen van het Sardinische leger eene verkenning in de rigting van Cascini de Stra nabij Vercelli, waar de Oostenrijksche voorposten staan, die de kanonschoten niet beantwoordden, welke men tegen hen loste. De Piemontezen hebben na die verkenning wederom hunne stelling ingenomen. De Oostenrijkers werpen te Vigevano en Motena-Visconti verschansingen op om hun terugtogt te dekken en verzamelen te Castel Giovanni troepen. Motena-Visconti is op Lombardijsch grondgebied tusschen Beruguando en Pavia. Castel Giovanni ligt in het hertogdom Parma.

— In een partikulieren brief uit Genua, dd. 10 Mei wordt gemeld, dat het Fransche leger tusschen Asti en Alessandria en tusschen die stad en Genua gelegerd is. Alle steden en vlekken zijn vol troepen, de kerken, kloosters en openbare gebouwen in kazernen veranderd en langs de wegen en spoorbanen tenten opgerigt. Van de vele in vollen bloei staande akkers is het koorn tot voeraadje afgemaaid, en de rijke ooftboomen, die Alessandria omgeven, afgehouwen, daar de vestingwerken grootelijks worden uitgebreid en versterkt. Te Novi, dat vol troepen is, zijn het vreemdelingenlegioen, de Turcos en de Zouaven, en in de rigting naar Genua, de voorhoede der keizerlijke garde en hare scherpschutters. De Zouaven bivouakeren grootendeels; de meesten hunner hebben sedert zes jaren dat zij dienst doen slechts gedurende zes maanden, die zij in het depôt doorbragten, op bedden geslapen. Een Italiaan van het vreemdelegioen heeft den 10n des nachts twee zijner makkers die sliepen, doorstoken; den volgenden avond werd hij gefusilleerd. In de divizie te Novi lijden velen aan de koorts; meer dan 1000 man zijn naar Genua gezonden moeten worden.

— De *Moniteur* meldt, dat Keizer Napoleon te Alessandria is aangekomen. De Koning van Sardinië was hem te gemoet gegaan. De beide vorsten werden met veel vreugde blijken ontvangen.

— Men schrijft uit Turijn, dd. 14 Mei. Keizer Napoleon heeft zijn hoofdkwartier te Allessandria gevestigd. Z. M. heeft door die vesting een togt te paard gedaan, vergezeld van den maarschalk Canrobert.

Ter eere des Keizers hebben te Alessandria talrijke demonstratiën plaats gehad, die allerwegen levendigste geestdrift getuigden. De Koning is den Keizer op zijn togt te gemoet gereden.

— De Oostenrijksche stoomboot *Radetzky* is op het Lago Maggiore verschenen en heeft te Cannobia eene groote hoeveelheid levensmiddelen gerekwireerd. De inwoners hebben echter geweigerd daaraan te voldoen, waarop de stoomboot onverrigter zake teruggekeerd is.

— Het Wetgevend Ligchaam heeft heden het wetsontwerp betreffende het onder de wapens roepen van 140,000 man aangenomen.

— De overhaasting, waarmede de Fransche troepen naar Genua zijn vertrokken, veroorzaakte dat de betaalmeester van het leger niet tijdig genoeg in Piemont

was en alzoo in de behoeften der soldaten niet kon worden voorzien; maar de aanzienlijkste bankiers hebben dadelijk den Franschen konsul aanbiedingen gedaan, zoodat op dit oogenblik dat bezwaar uit den weg is geruimd.

— Vóór 's Keizers komst in het Italiaansche leger zouden, naar men zegt, eenige oneenigheden ontstaan zijn tusschen de maarschalken Canrobert en Baraguay d'Hilliers, die nu evenwel zijn vereffend.

— Naar beweerd wordt, is vóór 's Keizers afreis aan al de redaktiën der Parijsche bladen de waarschuwing gezonden, om tegenover den meer en meer heftigen toon, dien verscheidene Zuid-Duitsche bladen aanslaan, de grootste behoedzaamheid in acht te nemen.

— Volgens een berigt in den *Constitutionnel* is het schotschrift van den heer About tegen de Pauselijke Staten met beslag belegd. Zoo als reeds vroeger is te kennen gegeven, schijnt men tot dien maatregel opzettelijk niet eerder te zijn overgegaan, dan toen men verzekerd kon zijn, dat het geschrift alom verspreid was.

— Men zegt, dat de Fransche konsul te Ancona bevel had om die stad te verlaten, indien Oostenrijk geen gehoor had gegeven aan het verzoek van het pauselijke goevernement betreffende de opheffing van den staat van beleg.

— Een dagblad meldt uit Rome, dat, toen de Fransche gezant, de heer de Grammont, Pius IX een brief des Keizers overhandigde, waarin Lodewijk Napoleon den Paus zijn steun belooft, de H. Vader met de hand naar een kruisbeeld wees en zeide: „Ziedaar mijn eenigen steun."

— Er is gesproken van een voorstel, door het Weener kabinet aan de Porte gedaan, betreffende het sluiten van een of- en defensief verbond, en dat dit voorstel door den Divan van de hand gewezen zou zijn. Men verzekert intusschen, dat er sinds lang tusschen beide rijken verbindtenissen zouden zijn aangegaan in 't vooruizigt van mogelijke gebeurtenissen.

— Graaf Tekli, die in de Hongaarsche revolutie eene rol heeft gespeeld, is, naar men zegt, uit Londen naar het Piëmontesche leger vertrokken. Men beweert ook dat generaal Klapka te Turijn is.

— Poerio, de bekende Napolitaansche veroordeelde en balling, is op dit oogenblik te Parijs.

— Uit Cochinchina heeft men berigten tot 25 Maart. De admiraal Rigault de Genouilly was den 19n te Touranne van Saigon teruggekomen. Er werden toebereidselen voor een aanval tegen Hue gemaakt, die men dacht dat tegen het midden der maand April, wanneer de laatste Fransche troepen zouden zijn aangekomen, konden ondernomen worden.

De inname van Saigon heeft op de bevolkingen van Kambodje diepen indruk gemaakt, niet minder aan het hof te Hue. De troepen waren in voldoenden staat. Het weder was sedert Februarij uitmuntend. Het plan van den veldtogt was onbekend, evenmin wist men of na de inname van Hue die stad voortdurend bezet zou blijven.

ENGELAND.

LONDEN, 14 Mei. De *Times* berispt den aanmatigenden toon van de Napoleontische dagorde, tot de Fransche troepen in Italië gerigt. Het moet nog bewezen worden of de Franschen van heden met die van generaal Bonaparte op een lijn gesteld kunnen worden; in allen geval zijn de Oostenrijkers thans betere soldaten dan toenmaals. De Fransche overmoed, zegt de *Times*, zou wel eens buiten den waard kunnen rekenen.

— De Parijsche korrespondent van den *Times*, zekerlijk geen vriend van het Fransche keizerrijk, meldt, dat het vertrek des Keizers inderdaad een groote geestdrift heeft gewekt, en vindt daarin aanleiding tot beschouwingen over de ongestadigheid van het Fransche volk, dat een oogenblik vroeger zulk een grooten afkeer van den oorlog toonde. Hij schrijft: „'t Is waar dat de toestand veranderd is, sedert de Fransche Regering zich als de aangevallen partij kon voorstellen. Intusschen is er, aangezien de neiging der Franschen voor theatrale tooneelen, aan dergelijke demonstratien weinig waarde te hechten. De groote meerderheid der bevolking, welke van den oorlog eigenlijk de lasten draagt, is bepaald niet in dezelfde stemming als de ligt opgewondene bevolking der hoofdstad, zoodat de minste tegenspoed der Fransche wapens, ook gemis aan schitterende uitkomsten, spoedig het krijgsvuur zal verdooven."

DUITSCHLAND.

WEENEN, 13 Mei. Dra zal het geheele eerste leger [illegible] waardoor men zich een begrip van de [illegible] Lombardiesch-Venetiaansch koningrijk aanwezige troepen kan vormen. Er zijn daar op het oogenblik twee legers, het 1ste en het 2de. Het eerste bestaat uit 4, het tweede uit 3 legerkorpsen. Daarbij moeten nog gerekend worden het 2de korps van het vierde leger en het 10 en 12 korps van het derde leger, zoodat er in 't geheel 10 legerkorpsen in Italië zijn. Van het plan om Toskane binnen te rukken is afgezien. Aartshertog Karel is te dezer stede aangekomen en vertrekt binnen weinige dagen naar Opper-Oostenrijk, om zich bij het daar vereende leger te voegen.

— In de *Ost-Deutsche Post* leest men: „Napoleon III is naar het leger vertrokken. Die stap bewijst het gewigtige van den toestand. Door zich persoonlijk aan de spits van zijn leger te stellen, maakt de Keizer der Franschen, in den waren zin des woords, den oorlog tot zijn eigene zaak, hij strijdt voor zijn eigene eer, voor den duur zijner heerschappij, voor zijn politiek bestaan. Op den oogenblik dat Napoleon III Italiëns bodem betreedt, heeft hij den Rubicon zijner vorstelijke loopbaan overschreden, en het noodlot breekt achter hem de brug af. Hij moet voorwaarts, hij moet het doel zijner traditioneele politiek bereiken of vergaan."

— In de *Wiener Zeit.* leest men het volgende:

Nadat uitdrukkelijk verklaard was, dat de Sardinische korpvaardijschepen de Oostenrijksche havens vrij en ongehinderd zouden mogen verlaten, verwachtte men een dergelijken maatregel van de zijde van Sardinië, ten opzigte van de Oostenrijksche schepen. Deze verwachting is echter, volgens ontvangene berigten, niet bevestigd. Dien ten gevolge is voorhands de voorloopige in beslagname van de Sardinische schepen in de Oostenrijksche haven bevolen.

— Men verzekert dat de Keizer den 17den dezer naar het leger in Italië zal vertrekken en dat de aartshertog Rejnier de noodige volmagt zal erlangen, om gedurende 's Keizers afwezigheid 's lands zaken te besturen.

— Ten aanzien der aftreding van graaf von Buol is de meening verschillend. Volgens sommigen zouden de Keizer van Oostenrijk en zijn minister van Buitenl. Zaken niet in overeenstemming zijn geweest nopens de noodlottige gevolgen der diplomatieke onderhandelingen, welke verscheidene dagen en tot den laatsten oogenblik de uitvoering van het ultimatum, tot Piëmont gerigt, belet hadden, waardoor het plan van den veldtogt, door het militaire bewind bepaald, werd tegengewerkt. Volgens anderen zou die aftreding eene poging van Oostenrijk zijn, om eene verzoening met Rusland te bewerken. Die gissing heeft eenige waarschijnlijkheid, aangezien de heer von Rechberg, Buols vervanger, steeds de politiek van het St. Petersburgsche kabinet, in zoover dit met zijne pligten strookte, gunstig is geweest.

— De Keizer heeft eene Lombardiesch-Venetiaansche leening van 75 millioenen florijnen bevolen, tegen 5 pCt. betaalbaar in munt. De koers der uitgifte zou 70 pCt. zijn.

— Gisteren avond, den 4n, ten 10 ure, zoo wordt uit Parma geschreven, is de hertogin-regentes, den eenparigen wensch der zoowel burgerlijke als militaire vertegenwoordigers beantwoordende, in deze hoofdstad teruggekeerd en door de bevolking, die haar ongeduldig wachtte, met blijd gejuich ontvangen. Aan de innige begeerte der troepen voldoende, heeft Hare Hoogheid, alvorens hare rezidentie binnen te gaan, de citadel bezocht, waar zij met onbeschrijfelijke geestdrift ontvangen werd. Zij doorliep de gelederen der troepen en veroorloofde dat de in hare nabijheid zijnde officieren, hare hand kusten. Vervolgens begaf Hare Hoogheid zich naar de kapel der citadel, om daar den Allerhoogsten voor den gelukkigen terugkeer in hare Staten te danken. Bij het verlaten der citadel, konden de soldaten niet weêrhouden worden om met blijd gejuich haar rijtuig naar de stad te trekken.

BERLIJN, 14 Mei. Aan de *Neue Preuss. Zeit.* wordt het volgende uit Frankrijk geschreven: „Het aanzienlijkst deel der Franschen is nog, zoo als vroeger, tegen den oorlog; de natuurlijke wensch, dat de Fransche wapenen met eere deze nieuwe proef doorstaan, is niet te miskennen. Wat evenwel, zelfs wanneer men er in slaagt den oorlog in de op dit oogenblik bepaalde grenzen te beperken, de voorstanders van den krijg als een gevaarlijk verschijnsel tot ernstige overweging aanleiding geeft, zijn de gevolgen van wederom opgewekte strevingen van den revolutionnairen geest, welken de Keizer tot hiertoe met zoo veel geestkracht en geluk heeft weten te beteugelen. Italië roept reeds nu de treurige gebeurtenissen van het jaar 1848 in ons geheugen terug, en ook hier ziet men de republikeinen zich verblijd de handen wrijven en hoorde men zekerlijk niet met vermaak sedert jaren, voor het eerst, bij gelegenheid van het vertrek der troepen, de aan het spoorwegstation verzamelde werklieden de *Marseillaise* aanheffen. Evenmin geruststellend is de aanraking van het Fransche leger, dat alle politieke partijen in zijne gelederen besluit, met de meerendeels uit Mazzinistiesch en Garribaldiesch gepeupel bestaande vrijscharen. „Wees verzekerd," zeide iemand, wien men dat gevaar voor oogen hield, „dat de Keizer, die in Italië voor de revolutie niet minder afkeer heeft dan in Frankrijk, in ieder vrijkorps een gewenscht middel ziet om het gevaarlijkste janhagel der Italiaansch revolutionnaire partij op een punt te vereenigen, ten einde door middel van den oorlog zich er van, zoo mogelijk, in eens te verlossen." Hoe het zij, dat plan heeft de verdienste van zeer origineel te zijn."

— Het *Journal de Saint-Pétersbourg*, een half-officieel Russiesch orgaan, bevat, naar aanleiding van het bekende Oostenrijksche oorlogsmanifest, een artikel waarin wordt gezegd: „Het manifest is een beroep op den oorlog, niet alleen in Italië, maar ook in het overige Europa. Oostenrijk is niet tevreden met het verbreken van den olijftak, door de groote mogendheden aangeboden, maar wil deze bovendien ook nog in een oorlog wikkelen, die haar niets aangaat. Het geeft de hoop te kennen dat het in den strijd niet alleen zal staan, en om dat doel te bereiken, roept het de gebeurtenissen van een vroeger tijdperk en de schrikbeelden der gevaren, welke ons denkbeeldig toeschijnen, in het geheugen terug. Het is onnoodig te doen uitkomen hoezeer die taal in strijd is met die der Pruissische Regering, welke ronduit verklaard heeft, dat de Bondsdag geen deel moet nemen aan een oorlog buiten zijn grondgebied gevoerd. Na al hetgeen de mogendheden gedaan hebben om den oorlog te voorkomen, is het haar pligt dien te beperken tot het terrein, waar Oostenrijks handelingen hem onvermijdelijk gemaakt hebben. Oostenrijk handelt in zijne pogingen, om den oorlog buiten Italië uit te breiden, niet minder tegen den eenparigen wensch en het algemeen belang van Europa, dan het gedaan heeft door zijn gebiedend ultimatum aan Sardinië, waardoor de vredelievende tusschenkomst der diplomatie ten eenenmale verlamd is geworden."

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

		14 MEI 4½ u.		gebl.
Amsterdam, Thesaurie	5 pCt.	100	à	
Nederl. Bank	4 »	160	»	
Nederl., Werkel. Schuld à	2½ pCt.	58	» 58¼	58⅝
Dito Dito	3 »	68⅜	» 68½	
Dito Dito	4 »	89¾	» 90	89¾
Amortis. Syndik.	3½ »	85	» 85¼	
Aand. Handel-Maatsch.	»		»	
Oost-Ind. Leening	4 »		»	
Aand. Holl. Spoorweg.			»	
Leening idem	4½ pCt.	94	»	
Aand. Rijn-Spoorweg	4½ »		»	
Maatschappij van Weld.	4 »		»	
België, Cert. Adm. B. bk.	2½ »		»	
Dito bij *Rothschild*	2½ »	46½	»	
Frankrijk, Certifikaten	3 »		»	
Spanje, Obligatiën	1½ »	25½	» 26	25⅝
Dito	3 »		»	
Dito Binnenl.	3 »	34⅜	» 34¾	34½
Amortisable Schuld			»	
Bewijzen Coupon			»	
Crediet Instel. bij *Prost & C°.*			»	
Portugal, Obligatiën	3 pCt.	37¾	» 37⅞	37⅞
Dito 1856	3 »	37½	» 37⅝	37½
Dito Uitgestelde		26	»	
Rusl. Obl. bij *Hope en C°.*	5 pCt.	98⅜	» 98¾	98⅝
Dito bij idem 1828/1829	5 »	[illegible]	» [illegible]	[illegible]
Cert. bij idem 1831/1833	5 »	[illegible]	» [illegible]	
Dito bij idem 1840	4 »	76¾	»	
Dito bij *Stieglitz*	4 »	77½	»	
Dito Nieuwe	4 »		»	
Dito 5de Serie	5 »		»	
Dito 1855, 6de Serie	5 »	92	» 93[illegible]	[illegible]
Dito adm. te Hamburg	5 »		»	
Dito dito te Londen	5 »		»	
Dito dito dito	4½ »		»	
Inschrijving in Assignat.	6 »		»	
Certifikaten van dito	6 »	58⅛	»	
Spoorweg Aktiën	5 »		»	
Polen, Aand. 1835, fl. 500	ƒ		»	
Obligatiën	4 pCt.	70¼	»	
Pruissen, Obligatiën	4½ »		»	
Aandeelen 1854	3½ »		»	
Oostenrijk, Obl. bij *Goll en C.*	5 »		»	
Dito dito	4 »	38	»	
Dito Metalliek	5 »	37½	» 38[illegible]	38[illegible]
Dito Rente Amsterdam	5 »	54⅜	» 54⅝	54⅜
Dito Nationale 1854	5 »	40⅝	» 41⅛	41⅛
Dito dito	2½ »	21⅜	» 21⅝	21½
Weener Bank-Aktiën	ƒ	573	»	
Dito Aand. fl. 250, 1839	»	223	»	
Dito dito » 250, 1854	4 pCt.	207	»	
Beijeren, Spoorweg Aandeelen			»	
Napels, Cert. bij *Lam. en B.*	5 »		»	
Dito bij *Rothschild*	5 »		»	
Denemarken, Oblig. te Lond.	5 »		»	
Dito	3 »		»	
Braziliën, Geldl. 1824 v. £ 100	5 »	93¾	»	
Dito 1839 van £ 100	5 »		»	
Dito 1843 » £ 100	4½ »		»	
Dito 1852	4½ »		»	
Dito 1858	4½ »		»	
Sardinië	5 »	68½	»	
Peru, Geldl. 1854	4½ »		»	
Dito te Parijs			»	
Ecuador, Oblig. 1855	1 »		»	
Venezuela, dito 6 pCt thans	5 »	31½	» 31¾	31½
Dito Uitgestelde	2½ »		»	
Grenada, Obligatiën	3½ »	11⅞	» [illegible]	
Dito Uitgestelde		4[illegible]	»	
Mexiko dito	3 »	1[illegible]	» [illegible]	
N. Amer., Ph. *Hope en C.*, Lr. A.	»		»	
Dito dito	» B.		»	
Dito bij *Rothschild*	6 pCt.		»	
Amerik. Bank-Aktiën			»	
Illinois Spoorweg-Aandeelen			»	
Dito Oblig. Constr. Bons	7 pCt.	71½	» 72	
Louisiana	5 »	97	»	
Griekenl., Obl. Geldl. 1825	5 »		»	

Handel-Maatschappij-kontant —; dito Leening 1858 4 pCt.

—; Russ. Spoorweg doorgef. 208, 210; Hypotheek 4½ pCt. —; Fr. Oost. Spw.Oblig. bij Hope 3 pCt. —.

Met eenigzins minderen handel zijn evenwel de meeste fondsen nagenoeg op de slotkoersen van gisteren gebleven.

Koers van het Geld: Beleening 3½ pCt., Prolongatie 4 pCt., Diskonto 3 pCt.

VOORLOOPIG BERIGT DER BEURS VAN HEDEN tot 3½ ure.

Nederl., Werkel. Schuld à 2½ pc. 58, Aand. Handel-Mantsch. 124¾, Spanje, Binnenl. 3 pc. 35, Rusl., Obl. bij Hope [illegible] 5 pc. 98½, Cert. bij Stieglitz 1855, 6de serie 5 pc. [illegible] Oostenrijk, Met. 5 pc. 38⅝, dito Rente Amst. 5 pc. 55, dito Nationale 1854 5 pc. 41⅝, dito 2½ pc. 22.

Wisselkoers.

2/m.	Parijs	ƒ 55	2/m.	Livorno	ƒ 36⅛
Zigt		„ 55⅝	„	Napels	„ 74
2/m.	Bordeaux	„ 54½	3/m.	Petersburg	„ 155
½/m.	[illegible]	„ 55	6/w.	Weenen	„ 74
3/m.	Madrid	„ 234	„	Augsburg	„ 99
„	Cadix	„ 236	„	Frankfort	„ 100½
„	Sevilië	„ 233	2/m.	Hamburg	„ 35⅛
„	Bilbao	„ 233	Zigt	„	„ 35⅝
„	Lissabon	„ 40	2/m.	Londen	„ 11.50
„	Porto	„ 40	Zigt	„	„ 11.60
2/m.	Genua	„ 43	Rotterdam		„ ¼

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

PARIJS, 14 Mei. Rente kont. 4½ pc. 88.25, op April 3 pc. 60.55; Credit mobilier 547; Fr.-Oost. Spoorw. 318; Spanje 1½ pc. 26; 3 pc. 35½; Rom. Leening —.

MADRID, 12 Mei. Spanje 3 pc. 38.—; 1½ pc. 28.—.

LONDEN, 14 Mei. Cons. 91½; Braz. 5 pc. —; 3 pc. Mexiko 16¼; 4½ pc. Peru 81; 3 pc. id. —; 4½ pc. id. doll. bonds —; Grenada uitgest. —; id. werkelijke —; 5 pc. Venezuela 34¾; 2½ pc. id. —; 3 pc. Port. 39, 3 pc. Spanje 39½; 1½ pc. id. 26¾; Coupons —; Amortiz. —, 4½ pc. Russen —; 5 pc. id. 101; 2½ pc. Holland —; 4 pc. id. 92; Illinois Shares —; id. 7 pc. Oblig. —; Sardinië —; Ecuador —.

WEENEN, 14 Mei. Met. 5 pc. 61.—; Nat. 65.50; Bank-Aktiën 812; Noord-Bahn akt. 160.—; Credit Anst. 137; O.-Fr. Spoorw. [illegible]; Venetiaans. —.—; Nieuwe —; Wissel op Londen 3/m. 18.95; Goud 38; Zilver —.

BERLIJN, 14 Mei. Metalliek 5 pc. 39½; Nationale 43½; Stiegl. 5de serie 90; 6de id. 97¼; Rusland 5 pc. 97⅜; Pruiss. Staats. 4½ pc. 89; Wissel op Londen 2/m. 6 th. 14, Parijs 78, Hamburg 150⅞, Amst. 140⅛, Weenen 65⅞ [illegible]

HAMBURG, 14 Mei. Mexikanen —, Spanje 3 pc. —; 1½ pc. —, Rusland 5 pc. —, 4½ pc. —, Vereinsbank —, Noord-Duits. bank —, Wissel op Londen 3/m. —.—, Amsterd. —, Diskonto 5 à 5½.

FRANKFORT, 14 Mei. Metalliek 5 pc. 40, Nation. 42⅝, Spanje 3 pc. 34¾, 1½ pc. 25¼; Wissel op Londen 114⅜, Weenen 79[illegible], Parijs —, Diskonto 3½.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 16 Mei.

Tarwe, [illegible] 160/2 ℔ n. Bovenl. ƒ280. [illegible] 126 ℔ Belg. ƒ195; 120 ℔ Pruiss. ƒ195; 116, 117 ℔ Petersburger [illegible] Van Garst verkocht [illegible], 109 ℔ Deens. ƒ160, 173; 102 ℔ Vriesche Winter ƒ146.

ROTTERDAM, 14 Mei. Tarwe: 164/2 ℔ puike Hoogl. Kleefsche ƒ350; 162/2 ℔ Kleefsche ƒ325. — Rogge: 148/2 ℔ Fransche ƒ[illegible] 148/2 ℔ dito bij partij ƒ180.

SCHIEDAM, 13 Mei. Moutwijn ƒ12,75; Jenever ƒ18,25; Anijs-[illegible] ƒ19,50 per Ned. vat zonder fust, zonder de belasting. Spoeling ƒ0,50 per ketel.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 16 Mei.

ONDERTROUWD (12 Mei): J. A. C. Bosch Reitz met C. J. Teding van Berkhout. - A. Stark met J. F. Bloemkolk. — (16 Mei): [illegible] C. van der Houven van Oordt met L. V. van Houten.

BEVALLEN (11 Mei): G. Uitermark, geb. Hekkenberg, Z. (13 Mei): C. H. Haag, geb. Rogge, Z.

OVERLEDEN (10 Mei): S. J. G. Moussault, 26 j. - J. Prins, 27 j. (11 Mei): J. W. de Wit Beukers, 2 j.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 14 Mei. Munnix, Javaan, Batavia. - Schut, Walvisch, Banjoewangie. — 15 Mei. Abbink, Amazone, en Berkelbach van den Sprenkel, Dionysia Catharina, beide Banjoewangie. - Zaal, Anna Lena, Suriname.

HELVOET, 14 Mei. Schotz, Gitana, Kust van Guinea. — 15 Mei. De Groot, H. Vincentius van Paulo, Pangool.

UITGEZEILD:

TEXEL, 14 Mei. Hoekstra, Cornelia [illegible], Brindisi. 15 Mei. Schurpbier, Argo, Batavia.

HELVOET, 15 Mei. Mijboom, Henriëtte Elisabeth Susanna, Batavia.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 16 Mei, in lading naar:

Coblenz.	A. Deinum, Stad Amsterdam.
Urdingen.	J. Dombeek, Wilhelmina.
Wezel.	A. Balk, Alma.
Mannheim.	A. van Beuningen, Koophandel.
Dusseldorp.	W. J. T. Wilson, Niederrhein N°. 11.
Wesel.	F. Beijer, Wilhelmina.
Frankfort.	W. Becking, Francfort N°. 16.
Duisburg.	H. Polman, Niederrhein N°. 4.
Mainz.	G. Reichert, Mainz N°. 4.
Keulen.	J. L. Wilson, Cöln N°. 10.
Ludwigsh., Mannh. en Heilbron	H. P. Disch, Flora.
Maastricht, Luik, Aken, enz.	P. van IJwaarden, Stad Amsterdam.

AMSTERDAM, 14 Mei, vertrokken naar:

Keulen.	J. Lentz, Cöln N°. 6.
Maastricht.	B. van Mullekom, Stad Maastricht.

Rijnhoogte ARNHEM, 14 Mei 2 el 28 duim. KEULEN, 15 „ 10 vt. 0 „

Advertentiën.

(1374) Heden overleed tot diepe droefheid van ons, onze kinderen, behuwdkinderen en der familie, aan welke zij spoedig door den echt zou worden verbonden, onze teeder beminde Dochter JACOBA AGATHA, in den bloeijenden leeftijd van 27 jaren, na tijdig van de H. Sacramenten der Kerk te zijn voorzien geweest.

LEIDEN, 12 Mei 1859. B. GEIJER. M. P. GEIJER—JANSEN.

(1383) Heden overleed, tot diepe droefheid van mij en mijne kinderen, mijn geliefde Echtgenoot, de Heer FRANCISCUS JACOBUS FEYEN, na een langdurig en smartelijk lijden, tijdig voorzien van de H. H. Sacramenten der stervenden, in den ouderdom van ruim 45 jaren.

ROTTERDAM, 14 Mei 1859. Wed. F. J. FEYEN, A. B. HANRAADS.

De Affaire zal op denzelfden voet gecontinueerd worden.

Eenige Kennisgeving.

(1370) Er wordt in eene MANUFACTUURWINKEL eene **Jufvrouw** gevraagd, van de R. Cath. Godsdienst, om dadelijk in dienst te treden, geheel of ten deele met het vak bekend en tevens niet onervaren met de Huishoudelijke Zaken, en niet beneden de 20 jaren. Brieven *franco* te adresseren aan T. KAMPSCHMIDT.

HEERENVEEN, den 12 Mei 1859.

Eene Jufvrouw, bezittende eene acte als ***Hulp-onderwijzeres*** en voor de nuttige en fraaije Handwerken, mede instaat om de beginselen der Fransche en Engelsche talen te onderwijzen, zag zich gaarne geplaatst aan eene **School** voor R. K. Jonge Jufvrouwen, of wel als **Gouvernante.** Adres onder *franco* brieven Lett. C., bij den Boekhandelaar P. N. VERHOEVEN te 's Bosch. (1377)

Bebouwt de landman vlijtig zijnen akker, ploegt en zaait hij op zijn tijd onvermoeid, en bidt hij den Hemel om regen en zonneschijn, dan mag hij ook met eenigen grond hopen, dat zijn arbeid met vrucht zal bekroond worden.

Jammer echter, dat men in vele gevallen niet altijd denkt en handelt, het zijn bij velen hoofdzakelijk die dadelijk [illegible] zaken [illegible] zaken aan zijn lot overlaat, zonder er op te letten, dat anderen door hunne meerdere zorg betere vruchten plukken, men belieft het alsdan fortuin of toeval te noemen, even als of de fortuin rondging om zijne geliefkoosden te pakken, welke rustig op haar zitten te wachten; misgerekend. Die zijn hoofdhaar wil behouden en conserveeren, koopt de Oud Cartagena's **Berg-Plantenolij**, à 60 Cs. het fleschje, dezelve zet dadelijk de wortel vast, bevordert de groei en doet waar het nog mogelijk is nieuwe wortels ontspruiten en bewaart tegen vroegtijdige grijsheid. Hoofd-Dépôt te Delft bij A. BREETVELT Az. En verder bij

J. H. Keller, Rotterdam, Westewagenstraat.	W. A. Hoek, Schiedam, Hoogstraat.
[illegible], Rotterdam, Hoog-[illegible]	Mej. de Wed. Bosman, Gouda.
[illegible]	Gebr. Kailing, Gouda.
[illegible]	A. de Vink Sr., Boskoop.
[illegible]	A. van der Deef, Wateringen.
[illegible]	Mej. de Wed. Redeker, Naaldwijk.
[illegible] en Comp., 's Hage, Veenestraat, in de Prijslijst.	L. Kruijk, Poeldijk.
Wouter Pleijster, Vlaardingen.	L. Sakkers, Vianen.
D. Been, Brielle.	W. J. van Gameren, Leerdam.
W. Bares, Gorinchem.	H. den Oude, Zoetermeer.
A. D. Liveu, Dordrecht.	A. K. Beausar, Sommelsdijk.
P. Kouwenhoven, Oud-Beijerland.	En verdere Depôts in de overige provincien.

(1223)

H. H. NOTARISSEN.

Als **Klerk** biedt zich aan een **Candidaat-Notaris**, die vele jaren als zoodanig is werkzaam geweest. Brieven *franco* onder de letters C. L. Bureau dezer Courant. (1382)

FABRIEK NIEUWENDIJK, H, N°. 14. **P. J. SCHUT.** **DEPOT** UTRECHT Schoutensteeg, N°. 122.

Bovengenoemde heeft de eer zijne geëerde Begunstigers te berigten, dat zijne FABRIEK ruim is voorzien van alle soorten van Civiele en Militaire **BORDUURSELS**, zoo in GOUD als in ZILVER, als ook alle soorten van Geestelijke **KERKGEWADEN**, naar de laatste Modellen en Teekening, benevens alle soorten van **GALONNEN, FRANJES**, enz. Beveelt zich tevens aan tot het VERNIEUWEN van OUDE **KERKGEWADEN**, [illegible] prijzen. Recommandeert zich bij vernieuwing aan bij de Heeren Manufacturisten en Modisten tot het leveren en Fabriceren van alle soorten van **DAMES GARNITUREN.** (1267)

(1380)

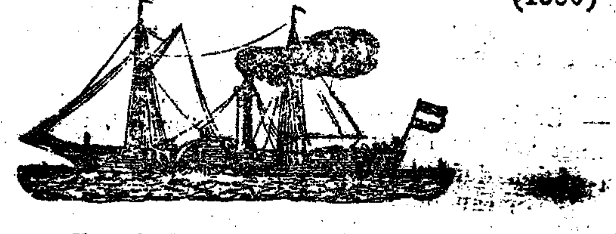

STOOMBOOTEN

Koophandel en Nijverheid,

DAGELIJKSCHE DIENST

tusschen **Schiedam** en **Emmerik** *vice versa.*

Vertrek des morgens ten 6½ ure van NIJMEGEN naar SCHIEDAM en terug naar ROTTERDAM; en 's morgens ten 6 ure van ROTTERDAM naar EMMERIK en terug naar NIJMEGEN.

Bij de afvaart arriveert de Boot tijdig genoeg te Dordrecht om per spoor naar Antwerpen, Brussel enz. te vertrekken.

De aanlegplaats dezer Booten te Rotterdam is van nu af verplaatst van de Willemskade *naar de Nieuwe Kade* achter den Haringvliet, vlak bij het *Rijnspoorweg-Station.*

URBANUS PILLEN.

(Bereid volgens het ALOUDE EN ECHTE Recept, waarop men in het bijzonder attent maakt,)

zijn zeer nuttig in ongesteldheden der **Maag** en werken heilzaam op de **Spijsvertering**; zij zijn uitmuntend tegen de **Gal, scherpte** [illegible] der **huid**; zij zijn **zacht laxerend** [illegible] **drijvend.** Verzegelde doozen van 37½ Ct. en dubbele doozen zijn verkrijgbaar.

Amsterdam, J. Alsteede, Droogist, Heiligeweg, D 321.	Lexmond, H. Glinderman.
Amersfoort, Gebr. Bruning.	Nijmegen, [illegible] Swemmlaar.
Arnhem, S. Holland.	Oosterhout, [illegible] Smeets.
Axel, Verbeek Vrolijk.	Rosendaal, M. van [illegible]
Bergen op Zoom, D. Pouwels.	Sas van Gent, J. G. A. Thompson.
Brummen, S. J. van Rijn.	Schijndel, Wed. Knikknie en Zn.
Bommel (Zalt), J. van Schaaik.	Steenbergen, J. van der Kar.
Borculo, A. H. Geers.	Tiel, D. van Wermeskerken.
Breukelen, J. Vlaanderen.	Utrecht, [illegible] Apotheker, [illegible]
Culenburg, C. Rademaker.	Veen (bij Heusden), J. Brandenburg.
Doetinchem, P. Resthaler.	Wageningen, A. Assman.
Doesburg, C. Wennekendonk.	Wijk bij Duurstede, Wed. C. Zorn.
Deventer, J. Muller.	IJsselstein, H. Muelhuizen.
Eindhoven, A. Beguin.	Zutphen, J. Wansleven.
Geertruidenberg, A. Hansen.	Zevenaar, J. S. Reijnders.
Harderwijk, J. Wedding.	
Helmond, A. H. Martin.	
Leerdam, W. J. van Gameren.	

(1381)

De Godsdienstvriend van [illegible] LE SAGE TEN BROEK, *Mei* 1859, [illegible] LXXXII. (41ste Jaargang).

INHOUDSOPGAVE.

De Bisschoppen. — Toestand der Christenen in het koningrijk Annam. — Onuitgegevene stukken enz. — Nieuwe brievenreeks van den eerw. Pater De Smet. Veertigste brief. — Bulle van oprigting van Kapittels in de kathedrale kerken der Nederlanden. — Handelingen van het geheim Consistorie. — Kerkelijke Berigten enz.

Maandelijks verschijnt een N°. van minstens 48 blz. in 8°., prijs per Deel of half jaar ƒ2.40. (1379)

Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.